

Vallaleht

Kareda - iidne ja uudne

KAREDA VALLA INFOLEHT nr 10 (245) Oktoober 2013

Hind 0,32 €

Kõige väiksemad käisid vallajuhtide vastuvõtul

Lusikapidu

Foto: Mari-Liis Eding

Laupäeval, 28. septembril toimus Peetri Kooli lasteaia saalis järjekordne lusikapidu. Lusikapidu on pikaajaline traditsioon, mil tervitatakse kõige nooremaid vallako-danikke ning kingitakse neile sümbolise Kareda valla vapiga hõbelusikas.

Kareda vallavanema Kulno Kleini ja vallavolikogu esimehe Siiri Tammiste vastuvõ-tule olid kutsutud 14 ajavahemikul juuli 2010 – august 2013 sündinud last: Janeli Pala, Raina Raudam, Maribel Bürkland, Anette Marleen Eding, Jakob Tikerpalu, Anri-Meiko Kurema, Laura Kont, Robin Kärner, Jaanika Suviste, Emma Loree Vilipöld, Mairo Sule, Adeele Toodre, Trevon Hiiesalu ja Tarvi Hiiesalu.

Nii nagu lastega ikka, tekivad sageli ette-nägematud olukorrad, mis sunnivad esi-algseid plaane muutma. Seda tõendas veel kord pidupäev, mil 14st kutsutust

olid kohale jõudnud kümme.

Pidu algas imeilusa flöödipalaga Koeru Muusikakooli õpilaselt Hedi Aimsalult, millele järgnes tervituskõne vallavanem Kulno Kleinilt.

Arutlenud oma kõnes õnnest ja õnneli-kuks olemisest, leidis vallavanem, et õnn peitub peres, üksteisemõistmises ja lastes – nende saavutustes, arengus ja tulevikus. Helideküllase tervituskontserdi andsid päevakangelastele õpetaja Hedi Jürgeni eestvedamisel nende enda vanemad õed-vennad: Abigail ja Taavet Tikerpalu, Samuel ja Daniel Vilipöld, Kaspar Talviste ja Laura-Liisa Toodre

Kaetud oli kringli-ja kommilaud, kus iga külaline end kostitada sai.

Sotsialnõunik
Aive Volter

TÄNA LEHES

- Valimistulemused Kareda Vallas - lk 3
- Arvamuslugu Karl Siirojalt - lk 4
- Sügisesed toimetused rühmas „Väike Peeter“ - lk 5
- Kodutütarde tegemise porikuus - lk 7

Hea vallalehe lugeja

Hiljaaegu jõudis igasse peresse keskera-konna Kareda teataja, mille esilehel pr. Luule Reinfeldi laim meie poe kohta vahendatuna kutselise ajakirjaniku Urmi Reinde poolt. Kuna minu poole ei pöör-datud, mida eeldab hea ajakirjanduse tava, üritan selle sopa vallalehe veergu-del faktide najal selgeks rääkida.

Oli väga valus seda lugeda, olles pikki aastaid säästmata aega ja närve nii vaim-selt kui füüsiliselt rasket tööd teinud kasina palga eest. Tunnustuseks juhtkon-na poolt hunnik tänukirju hea töö eest. Ei anta neid kindlasti töötajale, kellel poes vaid alkohol ja kuivanud saiad ja vorstid müügil. Proua Luule ja teised kaasosali-sed teavad hästi, kes selle bussi Roosna-Alliku vallast käima organiseeris ja bussi-juhul Esna naised palus peale võtta. Sära edasi oma odava kuulsuse paistel. Ainuke fakt, mis on tõene - jah avarust ja ruumi on seal tunduvalt rohkem. Sama kauba-auto toob 3 korda nädalas värsked liha-kaubad samadel päevadel nii siia, kui sinna, sortiment ja hinnad on täpselt samad. Samuti tuuakse 6 korda nädalas värsked leivad-saiad, mis müü-mata jäävad hindame samal päeval alla. Ka selle bussi juhile tundus Luule poolt levitatav laim kummaline ja ta otsustas need naised siia poodi tuua. Kohapeal olukorraga tutvunud, teatas ta kõigi kuuldes-siin on kõik olemas. Luulelt ei tulnud sõnagi, tõttas uksest välja.

Peale artikli ilmumist kutsusin need auto-järgneb lk 2

rid siia poodi - palun näidake ette need kuivanud saiad ja vorstid - siis olid suud nagu vett täis. Luule eitas kõike, mis külas rääkinud, isegi seda, mis must-valgel kirjas, korrates vaid - seal on ruumi rohkem jah. Luule, Sa võtad sealt vallast koos kohalike pensionäridega omale sotsiaalabi pakke ja lisaks siit vallast. Häbi, samas kindlasti jäi mõni tõeline abivajaja pakist ilma. Lisaks nõuad veel siit vallast oma tervele töövõimelisele pojale abipakke, kusjuures mehel on jookide jaoks raha küllaga, ajakirjanik veel kõrval väitmas - aga ta on ju töötu!? Just sellepärast oligi vaja meie poodi mustata ja iga hinna eest Roosna-Allikule saada.

Tänu teile kõigile, nii Esnast kui tervest vallast, kes mind hea sõnaga toetasite. Siinjuures tsiteerin Maikki Siiraku sõnu - siin on kõike saada, ei pea kusagil mujal käima. Tema käib iga päev meie poes, toetades just sellega poe püsijäämist. Need 2 daami, selle asemel, et vabanda lahkusid poest väitega - nagunii pannakse see pood kinni, kui Koeruga ühine te! Kui sellisel moel poe mainet kahjustatakse ja valla tegemisi ja tegemata jätmisi arvestada, liigub küll sinnapoole. Nimelt suurte ja tugevate valdade juhid ei luba oma aladele liha ja piimatoodete autosid müüma. Pooldan vaid kalamüüki, kuna ETK kalasortiment on nigel ja kallivõitu. Arusaamatu on ka maksmine naabervallale, vedades meie poe potentsiaalseid kliente mujale. Aga teiste külade inimesed? Nimetan seda otseseks oma poe põhjalaskmiseks. Omalt poolt teen 100% kõik, et pood püsima jääks.

Kõigile head soovides
Lea

Silmarõm

SILMADE KONTROLL
SILMARÕHU MÕOTMINE
PRILLIDE MÜÜK

PRILLIDE PISIREMONT
OPTILISED PÄIKESEPRILLID

11. November. 2013. a. KELLA: 11-st
KAREDA VALLAMAJAS

Silmade kontroll maksab 6€. Prillitellijale on kontroll TASUTA

INFO ja etteregistreerimine telefonil:
3849020

MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus tähistab oma 10. tegevusaastat

Esmakordselt tutvustati Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse (KEJHK) loomise ideed ja kontseptsiooni AS Väätsa Prügila esindajate poolt Järvamaa Omavalitsus Liidu koosolekul 2001. aasta 5. detsembris.

Idee oli lülitada kõik Väätsa prügila teeninduspiirkonda kuuluvad prügilad ühtsesse süsteemi, hoida kogu jäätmehooldus omavalitsuste juhtimise ja kontrolli all läbi ühise omavalituste ühenduse. Vajadus moodustada Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus tulenes ka jäätmemajandust reguleerivatest seadustest ning õigusaktidest. Soov oli tagada stabiilne ja tugev jäätmeäitluskultuuri arendamine.

2002. aasta veebruaris algas KEJHK loomiseks arendus- ja selgitustöö Järvamaa ja naabermaakondade omavalitsustega, jätkati intensiivselt jäätmekestuse visiooni edasiarendamist. Loomise küsimust arutati nii keskkonnateenistusjuhtide kui jäätmeäitlusspetsialistidega. Ühingu põhimõtteid tutvustati Väätsa Prügila projektijuhi ja juhtkonna poolt erinevates juhatustes, üldkoosolekutel, volikogu koosviibimistel, korraldati tutvustavaid infopäevi. Mõnedes omavalitsustes sündis otsus ühineda Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskusega raskelt, kuna puudusid täpsed majanduslikud kalkulatsioonid. Üks oli aga selge, et jäätmemajanduse valdkonnas oli kasulikum ning efektiivsem arendada koostööd ulatuslikuma organisatsiooniga ühinemisel.

Ühingu tegevuse peamised ülesanded olid jäätmete tekke vähendamine, taaskasutatavate jäätmete kogumise suurendamine, konkursside korraldamine ja lepingute sõlmimine olmejäätmeveo ettevõtetega, ühtsetel alustel jäätmehoolduseeskirja välja töötamine, jäätme-, keskkonnajaaamade ja kogumispunktide loomine ja haldamine, projektide ja rahataotluste koostamine, vahendite taotlemine jäätmemajanduse investeringuteks, keskkonnateadlikkuse propageerimine.

24. oktoobril 2003 toimus MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse asutamiskoosolek. Asutajateks oli 22 omavalitsust Jõgeva-, Järva-, Viljandi-, Harju-, Rapla- ja Pärnumaal. Keskusega ühinesid peatselt ka Põltsamaa linn ja Pajusi vald. KEJHK algseks tegevuspiirkonnaks oli regionaalne Väätsa prügila teeninduspiirkond Üleriigilise jäätmeäitluse järgi.

19. novembril 2003 registreeriti Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus mittetulun-

dusühinguna Tallinna Linnakohtu registriosakonnas registrikoodiga 80195414.

Kui aasta 2003 kulus peamiselt KEJHK kontseptsiooni täpsustamiseks, tutvustamiseks, põhikirja väljatöötamiseks ning sisulise töö käivitamiseks AS Väätsa Prügila eestvedamisel, siis 2004 aasta jaanuaris delegeriti kogu jäätmeäitlusega seotud tegevus ja majandamine KEJHK-le. Alustati liikmeskonda kuuluvaltele omavalitsustele jäätmeäitluse koostamisega ja nende menetlemisega ning korraldatud olmejäätmeveo ülesehituse väljatöötamisega.

Aastal 2006 tegeleti jäätmeäitluse muudatuse tepanekute väljatöötamisega, KEJHK ja omavalitsuste vaheliste halduslepingute sõlmimisega, valmimisjärgus oli jäätmeäitluse registri tarkvara. Aasta 2007 tegusaimaks sündmuseks oli korraldatud jäätmeveo konkursi välja kuulutamine ja korraldamine mille käigus valiti jäätmeäitluse segaolmejäätmete veoks ühingu 27-le omavalitsusele 8 piirkonnas. Samal aastal rakendus jäätmeäitluse registritarkvara, tutvustati end esimest korda Järvamaa Messil, sõlmiti Türi Kolledži ja KEJHK vaheline koostööleping.

Järgnevatel aastatel tegeleti väga erinevate ülesannetega: KEJHK uue strateegia välja töötamisega, jäätme- ja keskkonnajaaamade rajamiseks hangete korraldamisega, liikmetele jäätmeäitluse ja jäätmehoolduseeskirjade koostamise või ajakohastamisega. Esindati oma liikmete huve mitmetel jäätmehoolduse koostööorganisatsioonide ümarlaval, Eesti jäätmeäitluse Liidu jäätmeäitluse päevadel, jäätmeäitluse emalistel õppepäevadel. Pidev suhtlemine ja koostöö toimus SA Keskkonnainvesteringute Keskusega, AS Väätsa Prügilaga, erinevate jäätmeäitlusefirmadega, Keskkonnaameti, Jäätmeäitluse Liidu ja Keskkonnaministeeriumiga.

Ühingusse kuulus algselt 24 omavalitsust. Meie liikmete arv on aastatega järjest kasvanud. Ühinguga on tänaseks liitunud 30 omavalitsust.

Oleme oma liikmetele olnud abiks jäätmemajanduse korrastamisel kui korraldamisel, koos tegutsenud ja koos astunud sammu edasi.

MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus tänab kõiki oma liikmeid ja koostööpartnereid meeldiva pikaajalise koostöö eest!

MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus
www.kejhk.ee

Valimistulemused

Kareda Vallas

Nimekiri/Kandidaat	VA	R	J1	E
Valimisliit Kodupaik Kareda				
ENE MIKK	179,0000	22	19	3
JAANUS TAMMISTE	89,5000	18	16	2
LEA AAS	59,6667	14	6	8
AINAR LEHTSAAR	44,7500	13	9	4
JANNO NAU	35,8000	12	5	7
KAIDI-LY VÄLB	29,8333 12	9	3	
ERKO EINMANN	25,5714 12	7	5	
GETTER KLAAS	22,3750 11	8	3	
MARGUS JÄTSA	19,8889 10	9	1	
ANDRES LAUKSE	17,9000 9	4	5	
KRISTIAN TALVISTE	16,2727 9	7	2	
HILLAR ANTON	14,9167 8	2	6	
ERGO MAASI	13,7692 7	5	2	
ALAR SAKKOOL	12,7857 6	4	2	
TAAVI TIKERPALU	11,9333 6	5	1	
RAIN KURESOO	11,1875 4	3	1	
MARET SASAI	10,5294 3	2	1	
LEA HEINASTE	9,9444 3	3	0	
KRISTO GLASE	9,4211 0	0	0	
ÜLLE TRÄÄL	8,9500 0	0	0	
KOKKU	179	123	56	

Eesti Keskerakond

KÜLLI MAJORI	102,0000	37	33	4
ANNELI PIIRSAJU	51,0000	19	15	4
LEO ROOSIOJA	34,0000	14	10	4
KERSTI LAUKUS	25,5000 12	11	1	
LEO SILLUTA	20,4000 11	11	0	
HELVI KEREM	17,0000 5	5	0	
EHA PAIMETS	14,5714 1	1	0	
HEINO LANDMANN	12,7500 1	1	0	
LUULE ANTIPOVA	11,3333 1	1	0	
OLAR PLANS	10,2000 1	1	0	
KOKKU	102	89	13	

Valimisliit Elu maal

TÕNU TAAL	56,0000	25	19	6
TERJE TRUSKA	28,0000 12	9	3	
ESTELLE TIKERPALU	18,6667 11	7	4	
ALO JOOSEPSON	14,0000 5	1	4	
RAIVO SEEPTER	11,2000 2	0	2	
LEILA JOOSEPSON	9,3333 1	1	0	
KOKKU	56	37	19	
Ringkond KOKKU	337	249	88	

R - ringkond, J - jaoskond, M - mandaate, VA - võrdlusarv, VL - valimisliit, E - elektroonilised hääled

HEA VALIJA!

Täna, Sind usalduse eest, andes oma hääle valimisliidule ELU MAAL ja ka minule!

Volinikuna Sinu konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks, võta palun minu või meie liidu liikmetega kindlasti kontakti.

Tõnu Taal

Valimisliit ELU MAAL tänab kõiki 56 hääleandjat! Uue seltsinguna Kareda vallas oleme õnnelikud võimaluse eest nii ühe mandaadiga volikogus kui ka kodanike ühiskonna aktivistidena esindada meie ühiseid huve.

Kogukondlased!

Tulevik – ega ta kinkudelt kerki, kasvab meist endist ja kannab me märki

Suur tänu, armsad vallaelanikud, kes te oma usaldusega toetasite mind vallavalikogude valimistel. Luban, et võtan volikogus osalemist tõsiselt ja suhtun sellesse ülesandesse äärmise kohusetundlikkusega. Arvan, et ainult nii on võimalik seda usaldust õigustada.

Olen osa võtnud paljudest erinevatest koolitustest ja õppinud maastikuehitust ning usun, et need teadmised-kogemused osutuvad kasulikuks ka vallavalikogude aruteludes.

Kuigi volikogu liikme kogemust mul veel pole, osalesin aastaid heakorralduskomisjoni töös. Viimased neli aastat olen olnud keskkonnamisjoni liige, seega pean end vallas toimuvaga kursis olevaks.

Elame ajas, kus tuleb teha eriti tähtsaid otsuseid. Tähtsaim otsus, mida hiljem muuta ei saa, on valdade ühinemine. See on teema, mida peame kõik koos rahulikult arutama. Seda ei saa teha kibestumisest, vihast ja «ära panemisest» kantuna. See ei anna soovitud tulemust, vaid toob kaasa tahtmatuid tagajärgi.

Kevadel oli mul võimalus kohtuda regionaalministri Siim-Valmar Kiisleriga. Meil oli väga sisukas vestlus ja üheks teemaks oli just valdade ühinemine. Ta selgitas, et praegu on meil veel võimalus ühinemisel väga tõsiselt kaasa rääkida, oma nõudmised esitada ja ka oma otsused teha. Viidates aga riiklikul tasandil planeeritavatele otsustele hoiatas ta, et kui me kokkuleppele ei jõua, teevad otsuse ministriumite ametnikud, mis tähendab, et meil kaob kaasarääkimise ja nõudmiste esitamise võimalus ära.

Üksteise ettepanekute kuulamise (mitte kõrvust mööda laskmise) ja sellest parima välja sõelumise oskust võiksime rakendada mitte ainult uue volikogu liikmetena, vaid ka vallaelanikuna teineteisega suheldes. See, kuidas me kellessegi või millessegi suhtume ja kuidas oma arvamust väljendame – kas lahmides või lahendusi pakkudes – räägib ikka kõige rohkem meie endi kohta. Mitte kritiseeritava kohta.

Soovin meile kõigile selget mõistust ja inimlikkuse säilitamist.

**Kaunist sügist soovides,
põline Müüsleri küla elanik
Lea Aas**

Arvamus

Soovin, et saaks avaldatud nn Ühinemis-koosoleku protokoll täies mahus. Triin Pobbol küll protokollis lubatud tähtaegade tabelit ei lisanud, aga arvan, et iga mõtle inimene saab protokollil lugedes aru, mis rahva seljataga toimub. Juhin tähelepanu, et Kareda Vallavolikogu võttis Koeru pakkumise vastu ühinemiste läbirääkimiste algatamise või mitte algatamise osas. Kareda valla endised juhid käivitasid aga täistuuridel ühinemisprotsessi. Kõige kõnekam on protokollis Triin Pobboli sõnad Vodja kandi inimeste suhtes ja arvamus 50 osalejast hääletusel. Kõik on suunatud sellele, et teeme kiiresti ära. Mis see rahvas ikka teab? Õnneks küll on minu arusaamist mööda taolise komisjoni tegevus peale uue volikogu kinnitamist pigem seltskondlik tegevus, millel igasugune seaduslik alus puudub. Ma ei lugenud ühestki volikokku kandideerinud

nimekirja lubadusest välja, et nad taotlevad rahva mandaati selliste otsuste tegemiseks. Selle asemel, et endised vallajuhiid, volikogu esimees Siiri Tammiste ja vallavanem Triin Pobbol, tunnistaksid oma vigu juhtimisel nad valisid teise tee. Viisid Kareda valla "pankroti" äärele ja siis üks, poliitilise marionetina enne valimisperioodi lõppu, Koeru vallavanemaks ja teine peseb üldse käed puhtaks ja enam ei kandideeri Kareda valla volikogusse. Eesti territooriumi haldusjao- tuse seaduse § 9 lõige 5 ütleb selge sõnaga: (5) Haldusterritoriaalse korralduse muutmise algatamisel arvestatakse järgmisi asjaolu- sid:

- 1) ajaloolist põhjendatust;
- 2) mõju elanike elutingimustele;
- 3) elanike ühtekuuluvustunnet;
- 4) mõju avalike teenuste osutamise kvali- teedile;

- 5) mõju haldussuutlikkusele;
- 6) mõju demograafilisele situatsioonile;
- 7) mõju transpordi ja kommunikatsiooni korraldusele;
- 8) mõju ettevõtluskeskkonnale;
- 9) mõju hariduslikule olukorrale;
- 10) omavalitsusüksuse organisatsioonilisel ühtse teenusepiirkonnana toimimist.

Praegu ei ole veel selge isegi kas alustada läbirääkimisi ühinemiseks või mitte, mingist ettevalmistusest ühinemislepinguks ei saa juttugi olla. Enne tuleks need kümme punkti läbi analüüsida!

See on minu isiklik arvamus!
Aga lugege protokoll ja mõelge, mida arva- te Teie?
Lootuses, et ajalooline Kareda kant ikka ellu jääb

**Lugupidamisega
Karl Siiroja**

Kareda ja Koeru valla ühinemiskomisjoni koosoleku protokoll

Müüsleri 18. september 2013 nr 1
Algus kell 16.00
Lõpp kell 17.10

Koosolekul osalesid Kareda ja Koeru valla ühinemiskomisjoni liikmed: Himot Pöldver, Jaanus Murakas, Ülle Jääger ja Triin Pobbol Koeru vallast; Kulno Klein, Siiri Tammiste, Janno Nau ja Andres Laukse Kareda vallast.

Puudusid: Koerust Mati Seire (puhkusel Karedal) ja Karedalt Erko Einmann (välis- lähetusel).

Koosoleku juhataja Triin Pobbol

Protokollija Terje Kuusmann

Tervituskõne Müüsleri Saare Seltsi seltsi- maja ja käsitöö-näitusehalli peremehelt Andres Laukselt.

Triin Pobbol: Täna on ajutise ühinemisko- misjoni 1. koosolek. Koguneme vähemalt 1 kord kuus, Karedal ja Koerus vaheldu- misi. Kõigil on terendamas üks tähtis kuupäev – 20. oktoober. Loodan, et peale seda komisjon tööd jätkab ja püstitatud eesmärgini, esitada vallavolikogudele kinnitamiseks ühinemislepingu eelnõu, jõuab. Tuleb läbi viia uuringud, rahvaküsitlus. Varasem kogemus on näi- danud, et reaalset on rahvaküsitlusel osalenud igast omavalitsusest ainult 50 inimest.

Päevakord:

1. Ühinemiskomisjoni esimehe ja aseesi- mehe valimine.
2. Ühiskomisjoni tööplaani kinnitamine.

3. Jooksvad küsimused.

PÄEVAKORRAPUNKT nr 1.

Ühinemiskomisjoni esimehe ja aseesi- mehe valimine.

Himot Pöldver teeb ettepaneku valida ühinemiskomisjoni esimeheks Triin Pobbol.

Teisi ettepanekuid ei ole.

Triin Pobbol on nõus.

Triin Pobbol teeb ettepaneku valida ühi- nemiskomisjoni aseesimeheks Kulno Klein.

Rohkem ettepanekuid ei ole.

Kulno Klein: Arvasin, et need on volikogu esimehed. Olen nõus.

OTSUSTATI:

Kinnitada ühinemiskomisjoni esimeheks Triin POBBOL ja aseesimeheks Kulno KLEIN.

PÄEVAKORRAPUNKT nr 2.

Ühiskomisjoni tööplaani kinnitamine.

Ettekandja: Triin Pobbol

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadu- se § 6 on kirjas, milles peame omavahel kokku leppima. Lisaks peame kaardista- ma perearstide küsimuse, kultuurimajad, raamatukogud, külade võrgustik, kultuu- rivõrgustik, ülevallalised sündmused, sõprusvallad, kalmistud, kirikud, kogudu- sed; noorte ja eakate kaasamine vallajuhi- timisse, külavanemad, MTÜde tegevus- toetused, ühisettevõtted (Koeru Kommunaal).

Olen koostanud tegevuste kalenderplaani

(lisatud protokollile), kus on vaja täht- ajad määrata.

Mina ei lükkaks ühinemist aastale 2017, vaid ühinemine toimuks kahe valimise vahepeal.

Valimised kuulutab välja maavanem (sel- liseid Eestis pole olnud).

Jaanus Murakas: Alustaks tagantpoolt tähtaegade paika panemist.

Ülle Jääger: Kas aasta paneb liiga kiire tempo peale? Uuringud vananevad kiiresti, et kui protsess jääb 1,5 aasta peale, siis võib juba info olla vananenud. Et kui tagantpoolt (märts 2015) alustame, siis jääb äkki lohisema, et kui teha teha tem- pokalt.

Janno Nau: Uuringule peab eelnema ana- lüüs ja selgitus, miks me seda teeme.

Triin Pobbol: Tuleks teha informeerivad rahvakoosolekud. Järgmisele koosolekule võiks kutsuda Kaupo Kase, kes on Viljandi rõngasvalla ühinemiskomisjoni esimees.

Kulno Klein: Mina saan aru, et raamatu- pidamislikult oleks kõige optimaalsem, et ühinemine toimub 1.01.2015. Valimised praegu pidurdavad vastuvõetavaid otsu- seid.

Jaanus Murakas: Need, kes on ühinemise poolt, need tahaksid seda näha võimalikult kiiresti.

Kui plaanime ühinemist märtsis 2015, siis poolehoidjatel võib tekkida tüdimus ja need, kes on täna poolt võivad hakata kahtlema. Suure rahva hulgas on poole-
järgneb lk 7

Sügiseseid toimetused rühmas "Väike Peeter"

Rõõm on tõdeda, et uuest õppeaastast liitus meie rühmaga viis toredat last: Laura, Maribel, Marten, Robin ja Eerik. Lapsed kohanesid kollektiiviga ruttu. 1. septembril kogunesime meiegi lipuplatsile pidulikku õppeaasta algust tähistama. Sellel õppeperioodil vaatleme ja uurime koduümbruses kasvavaid puid. Oleme lähemalt tutvust teinud pihlakaga, korjasime ja kuivatasime pihlakamarju, millest keedame talvel maitsvat teed. Maitsesime õpetaja Edvi keedetud pihlaka-õunasuvikõrvitsa moosi. Õpetaja Ene valmistas koos lastega pihlaka-meevõiet. Mõlemad delikatessid maitsesid küpsistega väga hästi. Järgmisena vaatlesid ja uurisid lapsed õunapuud. Korraldasime näituse "Mida kõike õunast saab!" Kahjuks oli lastevanemate poolne osavõtt tagasihoidlik.

Kiitust jagame neile, kes ei pidanud paljaks näitusele õunasaaduseid tuua: Aile, Ülle, Tiiu, Kristiina, Aive. Pidasime maha ühe vahva õunapeo, kuhu ootasime kõiki vanavanemaid. Meid austasid oma kohaletulekuga vanaemad: Sirje, Esta ja Ülle. Oktoobrikuu algul tegime tutvust vahtra puuga, mida kasvab lasteaia õuealal ohtralt. Maha langenud vahtralehed annavad lastele tuhandeid võimalusi tegutsemiseks. Mõningad näited: lehtede riisumine ja kokku riisutud lehtedes hullamine; meisterdamine jne. Valmistasime lehtedest ja mullast kompostihunniku, millest saame mulda kevadiseks seemnete kasvatamiseks. Oleme vaadelnud veel tamme ja kastanit. Tammetõrud ja kastanimunad on väga hea materjal vahvateks meisterdusteks.

Kiitusõnad Maribeli vanaemale, kes on meid varustanud kastanimunadega. Tähistasime ka leivanädalat. Rääkisime leiva söömise kasulikkusest tervisele. Nuusutasime-maitsesime erinevaid leivasorte. Lastele meeldis kõige enam Oti leib. Õpetaja Edvi valmistas-küpsetas koos lastega leivapätsikese, mis maitses hästi.

Õpetajad on osalenud ka täiendkoolitustel. Õpetaja Ene osales Paides 16.oktoobril teemakoolitusel "ATH (aktiivsus- ja tähelepanuhäirega)laps meie keskel- abi täiskasvanule ja lapsele". Õpetaja Edvi osales 17.oktoobril Türi kultuurimajas Järvamaa keskkonna- ja õuesõppe teemal alushariduse konverentsil.

Õpetaja Edvi

Anette Marleen Eding vanaema Sirjega

Marten Krass oma vanaem Üllega

Marten Kõrgesaar oma vanaemaga Estaga

Oktoober rühmas „Suur Peeter“

Oktoobrikuu tõi meile palju lehtede riisumist ja imelist värvidemängu. Saime teada, miks vahtral on sügisel sünnipäev, millised on meie kodumaiste puude viljad ja uurisime välismaiseid puuvilju. Tänu rohkele õunasaagile jätkus õunu rühmaga

,nii söömiseks kui ka moositeoks. 02. oktoobril käis õpetaja Kady koos kuue lapsega (Grete Einmann, Marleen Kons, Liisu Siiroja, Triinu – Liis Arendi , Joosep Joosepson, Sander Senin) Viisus Järvamaa lasteaedade spordipäeval. Veedeti sport-

lik ennelõuna ilusas Viisu pargis.

17. oktoobril osalesid õpetajad Kady Aas ja Edvi Reidma Järvamaa lasteaedade sügiskonverentsil Türil. Konverentsi peateema oli keskkond ja õuesõppe võimalused.

Oktoober koolis

Kui september on tarkusekuu, siis oktoober on veel rohkem tarkuse kuu. Õppetöö on hoo sisse saanud ja esimesed tunnistused jagati juba 18. oktoobril ning lastel algas sügisvaheaeg. Käima on läinud erinevad ringid .

4. oktoobril tähistati koolis õpetajatepäeva. Pärast aktust testiti õpetajate teadmisi tänapäeva muusika- ja filmivaldkonnas. Õpetajad viisid läbi ka ülesande, kus pidid üksteist juhendama ilma, et oleks

saanud rääkida.

6. oktoobril olid Peetri Kooli lapsed lippu kõrgel hoidmas Paide - Türi rahvajooksul . Lastejooksudel Paides osalesid: Grete Einmann (lasteaiast), Elisabeth Tikerpalu (lasteaiast), Saamuel ja Daniel Vilipõld, Joonas Pappel, Kaspar Talviste, Abigail Tikerpalu. Lisaks väärtuslikule jooksukogemusele said lapsed kaela medali ja veidi maiustusi.

Erko Lilletai ja Brent Bürkland, Rasmus

Lilletai osalesid 5. oktoobril Järvamaa lahtistel meistrivõistlustel vabamaadluses, kus Erko saavutas auhinnalise teise koha.

11. oktoobril olid algklassid (1. – 4.) koos õpetajatega Tuuli Järva, Niina Raitmaa Jõgevamaal, et osa saada RMK loodusprogrammist „Puud meie ümber“.

14. oktoobril olid lastekoori lapsed koos Vodja lastekooriga Pärnus valmistumas eesseisval suvel toimuvaks laulupeoks.

Kodutütarde tegemisi porikuus

11. 10. - Kogunesime Peetri kooli saali, et arutada aasta tegevusplaani ning järgukatseteks õppimist ja testide tegemist. Sel aastal on võimalik viienda ja kuuenda järgu kodutütardel kasutada testide õppimiseks töövihikut. Kellel veel töövihik puudub, küsige rühmavanema või -juhi käest. Kõrgemate järkude tegemiseks antakse kätte teemad ja võimaluse korral ka lisamaterjali. Otsustati, et testid sooritatakse jaanuari algul.

12.10. – Paides toimus ülemaakondlik kodutütarde Kultuuripärandi Päev. Meie rühmast osalesid neli tüdrukut ja rühmavanem: Liisi ja Helina Välb, Kirke Koppel ja Kirke Anton. Toimus üheksa erinevat töötuba Paide kultuurikeskuse ruumides ning Paide avatud noortekeskuses. Lõunat pakkus Liisu söögituba. Päev oli väga tihe ja meeleolukas. Õppisime esiemade tarkusi ning käsitöökusi.

14.10. – Rühmavanem käis maakondlikul

noortejuhtide koosolekul Türi kaitseväe staabis, kuhu olid kogunenud kõik kodutütard ja noorkotkaste juhid. Arutati 2014. aasta tegevusplaani. Otsustati, et maakondlik luureretk toimub mai alguses meie vallas ning fotojaht 27. septembril Peetri alevikus. Muust infost teavitame jooksvalt.

**Peetri rühma kodutütarde rühmajuht
Helina Välb**

Tulekahjuteade jõuab päästjateni sageli liiga hilja

Viimase paari nädala jooksul on sagenevad tulekahjud, millest pealtnägijad annavad häirekeskusele liiga hilja teada ning sageli on elumaja päästjate saabudes leekides.

Toon siia kohe ka näite. 14. septembril kell 02.03 said päästjad teate, et Paide linnas Jaama tänaval põleb kõrvalhoone suure leegiga. Seega, sel hetkel, kui helistaja teatas, oli põleng juba mitu aega omasoodu tegutseda jõudnud. Päästjate saabudes põleski 50 ruutmeetri suurune tühjane seisev hoone kõrge leegiga, päästjad kustutasid hoone ning kaitsesid tule leviku eest lähedalasuvat elumaja. Tegemist oli öiste tundidega, mis teeb punase kuke töö vähemärgatavaks, öösel inimesed paraku magavad. Kuigi viimase kuu jooksul on Järvamaa suuremad tulekahjud seotud mahajäetud hoonetega, võivad sellised tulekahjud väga kergelt levida lähedalasuvatele eluhoonetele.

Seega tuleb vähimagi kahtluse korral helistada häirekeskuse numbril 112 ja päästekorraldaja saabab päästjad teele.

Eluga ära riski

Selleks, et õnnetust vältida, peab teadma, mis õnnetuse majja toob ja peamine märksõna on siin hooletus. Olgu see siis hooletu ümberkäimine lahtise tulega, ruumides suitsetamine, katkised või hooldamata küttekolded või hoopis elektri-seadmete vale kasutamine. Iga inimene saab ise midagi teha, et tema elukeskkond oleks turvaline ning oma tegevusega/tegevusetusega ei põhjustaks tulekahju.

Miks siis ikkagi teatakse tulekahjust liiga hilja? Põhjuseks on see, et tulekahju avastatakse liiga hilja, olgu see siis päeval või öösel. Põlengu aitab kiirelt avastada suitsuandur, mis peab olema töökorras ja nõuete kohaselt paigaldatud. Kahjuks tuleb tõdeda, et enamikel juhtudel on tulekahjus hukkunud inimese kodus suitsuandur puudunud või on see valesti paigaldatud - asetatud kappi, sahtlisse. Pole ka harvad juhused, kus suitsuandur on küll laes, kuid selles puudub patareid.

Mida teha, kui on juba õnnetus käes ja tulekahju puhkenud? Siis on kõige oluli-

sem kiire tegutsemine. Kõigepealt tuleb helistada hädaabinumbril 112 ja õnnetusest teada anda. Seejärel tuleb kõik inimesed kiiresti majast välja aidata ning sulgeda enda järel ukse ja aknad, et tuli ei leviks. Kui tulekahju on algstaadiumis, siis võib proovida seda kustutada esmaste tulekustutusvahenditega. Kodus võiks ja suisa peaks käepärast olema tulekustuti või/ja tulekustutustekk. Kindlasti tuleb mees pidada, et enda eluga vara päästmisel riskida ei või. Suurema tulekahju korral tuleb hoonest väljuda viivitamatult ja päästjate saabudes juhatada nad kiiresti õnnetuskohta.

Tulekahjud „saabuvad“ meie koju ootamatult, keegi ei ole selleks ette valmistatud. Kui aga on teadmised, kuidas ohu korral tegutseda, saame peaaegu alati suuremad kahjud ära hoida.

**Marju Tamsalu
Päästeameti Lääne päästkeskuse
Järvamaa ennetaja**

Head inimesed!

Taas on kätte jõudmas aasta kauneim aeg - jõulud! MTÜ Saagu Valgus on alla vaesuspiiri elavate laste jaoks korraldamas taas jõululingituste kogumise kampaaniat. Eelmisel aastal said kingitused 700 last ning kingipakid olid pakitud igale lapsele eraldi arvestades kingisaaja soo ning eaga. Samuti täitsid kingitused nii mõnegi lapse unistuse. Ka sel aastal kutsume üles kõiki häid inimesi, kellel soov heategevuses kaasa lüüa ning kellel või-

malik, annetada jõululingitusi. Palume annetada uusi ning varem kasutamata esemeid: • Sooje kindaid, sokke, mütse, sülle • Seepe, hambapastasid, hambaharju, šampoone jne. • Joonistustarbeid, käsitöötarbeid • Raamatuid lastele • Sooje kampsuneid, pidžaamasid, sukkepükse jne • Mänguasju, puzzlesid, lauamänge • Kõike, mis võiks sobida igas vanuses lastele jõululingiks Palume kinke mitte valmis komplekteerida, sest MTÜ

Saagu Valgus omab teavet, mida täpsemalt igale lapsele tarvis oleks. Kampaania kestab kuni 20.12.2013. Annetusi on võimalik meile tuua igal tööpäeval kl 10.00 - 18.00 või saata aadressile: MTÜ Saagu Valgus Mahlamäe 10 Rapla 79514 Raplamaa

**Tänu ning heade tervitustega,
Siiri Sisask
MTÜ Saagu Valgus**

hoid olemas. Kulno Klein: kiirustada ka ei saa. Jaanus Murakas: 1. jaanuar 2015 oleks rahvale mõistetav, 1. märts 2015 juba tekitaks küsitavust.

Triin Pobbol: Tõstan tabelis kuupäevad ringi. Pool aastat ennem ühinemist peab maavaneemale dokumendid ära esitama.

Ülle Jääger: Kõige rohkem aega võtavad analüüsid.

Janno Nau: Võib-olla peakski koos teiste (Riigikogu) valimistega tegema.

Kulno Klein: Volikogud peavad paigas olema 1. jaanuariks.

Triin Pobbol: Mängin tabeli uuesti ringi, et kõik oleks nii nagu seadus ette näeb.

Jaanus Murakas: Hea idee on Viljandi mehega rääkida. Neil oli neli valda, situatsioon hulga keerulisem.

Andres Laukse: Viljandi on nende valdade jaoks suur tõmbekeskus, neil natuke teine situatsioon kui meil.

Jaanus Murakas: Info vahendamist ei saa alahinnata, pigem infot rohkem anda kui vähem. Tuleks mõelda, kuidas seda teha. Selgelt on olemas ühinemist vastased nagu Koerus.

Volikogus on opositsioon-koalitsioon ja kuna see on meie algatus, siis teised on

põhimõtteliselt meie vastu. Segadust püütakse külvata sellega, et mis see ikka meile annab, et äkki ühinemine Karedaga viib Koeru pankrotti.

Ühinemine on aja märk, kaalutlused on rohkem poliitilised kui majanduslikud. Taanis ja Rootsis on loobutud sellest, et otsida ühinemisest majanduslikku efekti. Nendeks valimisteks on juba rahvale vaja tuua 2-3 näidet, milleks see hea on. Kasu ongi see, et me saame riigitoetust (majanduslik kasu).

Mängime praegu läbi, et liidame kahe valla eelarved kokku: kui meil on mingi artikli kulu 10 % ja Karedal ka 10, siis saame näidata, et liitumisel on sama kulu ainult 7% eelarvest. Rahvale peaks olema veel ennem valimisi paar-kolm sellist numbrilist vastust. Kui me ei oska küsimustele vastata, siis võib see inimestes segadust külvata, et me ei tea isegi.

Siiri Tammiste: Vallalehes avaldada Triinu artikkel. Kareda inimesed ootavad, et kool ja lasteaed jäävad alles. Kui selle sõnumi saaks läbi näidete sisse tuua, siis see võtab hirmu maha.

Jaanus Murakas: Saaksime kokku leppida, mis visioonid on: Karedal jääb alles kool/lasteaed, Koerul gümnaasium, muusikakool. Ühinemise raha eest ehitatakse Karedal lasteaed suuremaks vms.

Janno Nau: Otsene kasu oleks see, et kaoks ära omavaheline arvlemine õpilaskohtade eest.

Ülle Jääger: Artiklis kirjutada kui palju Kareda maksab Koerule ja Koeru Karedale.

Triin Pobbol: Teen artikli valmis ja saadan kõikidele ennem lugeda ja siis Kareda Vallalehte ja Koeru Kajasse.

Kulno Klein: Me saame ise infolehtidele kaasa aidata: Karedal on kodulehel üleval, kirjutasin blogis.

Kõige raskem töö on kaardistamine ja valdades prioriteetide paikapanemine.

Siiri Tammiste: Me oleme Karedal pidanud nii vähesega leppima ja väikeste kuludega läbi saama, et me ei oska enam unistadagi.

Kulno Klein: Majanduslikult võttes tuleks Kareda Valla Maja kokku lükata.

Siiri Tammiste: Tuleb lahti kirjutada see, et inimestel on hirm, et peale liitumist pean asju ajama sõitma Koeru.

Kulno Klein: Tuleb kirjutada, et esmatasandi asjaajamine jääb kohapeale.

Andres Laukse: Pane bussid käima, lükka teed lahti, tänavavalgustus põlema ja juba ongi parem elukeskkond.

Janno Nau: Ühisvalla teke loob selged eeldused, et hakkaks elavnema külaliikumine.

Jaanus Murakas: Koerus on sädeinimesed ja külaliikumise toetamiseks vahendid ja kord olemas.

Siiri Tammiste: Meil seda poolt pole olnud (3. sektori toetamine).

Janno Nau: Kareda valla Vodja poolse osa rahvas ütleb, et mis neid Koeruga seob, et nemad vaataks Paide poole.

Triin Pobbol: Mis nad sinneroole vaatavad, kui Paide nende poole ei vaata.

Jaanus Murakas: Paide poolsetele öelda, et Koerus on hea külade toetamise projekt.

Siiri Tammiste: Inimesed ei käi ju iga päev vallas asju ajamas. Inimestel on inimlikud hirmud.

Ülle Jääger: Euroopa Liidu abipaki saavad ju ikka kätte Karedalt.

Triin Pobbol: Panen teie mõtted kirja ja teen artikli valmis, sellega on kõige kiirem. Kulnoga mõtleme välja selle kaardistamise osa.

Aldo Tamme ajal Kareda, Koeru ja Järva-Jaani kaardistasime: kultuur, sport, teenused, MTÜd.

Nüüd peab olema kaardistamine põhjalikum.

Sotstöötajad saavad üle vaadata sotsiaaltoetuste maksmise korra jms., need tuleb ühtlustada. Saame spetsialiste kaasata, kuid peame andma neile kindla sõnumi. Kui on enne meid hakkama saanud, miks me ei peaks saama.

Andres Laukse: Kas kohustuslike uuringute loetelu on olemas?

Triin Pobbol: Ei. See polegi otseselt kaardistamine. Näiteks tehakse põhimääruste võrdlemine.

Janno Nau: Kas siis kui ühisvald moodustub, tekib uus asutus, uus registrikood

Kulno Klein: Ei, jääb Koeru vald, lihtsalt Kareda kaob ära.

OTSUSTATI:

Triin Pobbol kirjutab ajalehtedesse Kareda Vallaleht ja Koeru Kaja selgitava artikli ning koostab tegevuste kalenderplaani lähtudes seadusest.

PÄEVAKORRAPUNKT nr 3.

Jooksvad küsimused.

1. Järgmine ühiskomisjoni koosolek on 23. oktoobril kell 16.00 Koerus. Selleks ajaks võiks esimesed kaardistamised olla ära tehtud.

Triin Pobbol

Koosoleku juhataja

Terje Kuusmann

Protokollija

Järvamaa päevad toimuvad sel aastal Solarises

1.-2. novembrini toimuvad Tallinnas, Solaris keskuses Järvamaa päevad.

Ettevõtmise eesmärgiks on tutvustada Järvamaad atraktiivse äri- ja turismipiirkonnana ning hea elukeskkonnana. Järvamaa päevade raames on võimalik ennast tutvustada kuni 25 ettevõtte või organisatsioonil. Osalev ettevõtte saab tutvustada ja müüa oma tooteid või teenuseid.

Järvamaa päevade projektijuht Urmas Jõgi ütles Järvamaa infoportaalile, et osalema on oodatud maakonnas millegi tootmise või valmistamisega tegelevad ettevõtted kui

nende müük on suunatud üle-eestilisele või rahvusvahelisele turule, välis- või üle-eestilisele turule suunatud teenuste pakkujad (nt. turism, majutus, vaba aja sisustamine, äriteenused jms.) ning KOV-d ja nende allasutused. Osaleda ei saa sel aastal ainult jae-müügi või kauba vahendamisega tegelevad ettevõtted, samuti ettevõtted, mis on suunatud ainult Järvamaa turule.

AJAKAVA:

Reede, 1. november

8-10 väljapanekute üles seadmine

10-21 Järvamaa päevad avatud

Laupäev, 2. november

9-21 Järvamaa päevad avatud

21-23 väljapanekute demontaž

Järvamaa päevade korraldamist toetatakse Leader programmist. Osalustasu ettevõttele on 20 EUR-i kahe päeva kohta kokku. Paides registreeritud ettevõttele 40EUR-i, kuna kahjuks ei kuulu Paide linn Leader piirkonnade hulka.

Osalussoovi või küsimuste korral palutakse ühendust võtta projektijuht Urmas Jõgiga tel 503 2505 või e-mail urmas.jogi@mail.ee.

Sambla Juuli päjatusi

Ja ongi tuu tähtis päev ära olnu. Ets olnu selle pärast küll jooksmist ja tegemisi.

Äinult ühte asja ma es saa aru, kas hakkab riigi pööre toimuma, vai milles küssa. Küll olli sel korral oma tulevase koha pärast volikogus palju rääkimist. Äusalt öelda nänni olli vähz. Üks pisike pasta-kas zi panz aga minu mæelt mitte muutma. Mina valisin ikke selle, kes mullz mæelt järele olli.

Äga muidu olli valimispæev vaiknz. Vanal heal ajal sai ikke kino vaadata. Igatsugu nänni osta. Pärast toimus vzel tants ja trall. Muidu aiatööd hakkavad lõpuks läbi ka saama. Kapsad-kaalid om juba keik keldris. Äint õuna jubinad es taha kudagist otsa saada. Küll om nziist moosi ja mahla ja kompotti ja mida keike vzel tehtu.

Esimeznez lumigi om juba alla sadanu. Egas näüd pikalt oodata tulz, kuna tõzeline talv kohale tullz. Ja kaugel nezd jõuludki om. Ma juba käisin tõin omale metsast kuusegi ära. No mõtlez miiks ma pzan selle suure lumzga sel metsas vehklema. Käzvasin praegast metsast puu üles ja istutasin kodus maha. Kui õigz aeg käz, siis võtan sae ja saen puu maha.

Šellised tegemised siis meite mail. Elame näzmez, mis tulevik toob. Šeniks teile kõike hääd. Ärzge unustage kella kærzramast.

Äusat sügise jätku teile. Äute kohtumiste-ni.

Ikke ja alati teite Juuli.

Meie hulgast on lahkunud

ANDRUS VOLTER
12.01.1961-08.10.2013

Kareda Valla Maja kollases koridoris on näitus KAUNID JA NUTIKAD POSTKASTID KAREDA JA ROOSNA-ALLIKU VALLAST.

Näituse autor on Thea Silluta. Näitus on avatud E-N kell 8-17, R kell 8-12

EELK Järva-Peetri kirikus

2. november kell 18:00

HINGEDEAJA KONTSERT

Esinevad:

Organist
Marju Riisikamp

Ansambel
NAIZED

Sissepääs vaba annetuse kiriku remondil heaks

Tartu mets
ostab
metsakinnistuid
Teeme teile parima
pakkumise!
tel 5557 7007
www.tartumets.ee

Õnnitleme
novembrikuu
sünnipäevalapsi!

Aino Klaas	82
Elle Vender	76
Naima Kullamä	75
Mart Gornov	70
Lea Tammiste	65
Meelis Tammehoid	50

Õnnitleme tütre
sünni puhul!

Kristel Koppelil sündis 20. oktoobril 2013 tütar PAULA

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 55 40 150

TALLINN-TARTU MAANTEE ÄÄRES ASUV ANNA KIRIK PALUB ABI!

KIRIK ON VÄIKE JA VÄGA HEAS KOHAS, ET TEENIDA INIMESI, KES SEALT MÕÕDUVAD. ENNE AGA ON VAJA KIRIK KORDA TEHA: VAHETADA SISSEKUKKUNUD PÖRAND, TÕRVATA KATUS, LANGETADA PUUD, MIS ONUSTAVAD KATUST. NEED ON ESMASED TÖÖD.

HEA EESTIMAA INIMENE!
MEIE USUME, ET ABI ON OLEMAS. MIDA ÜNS EI SUUDA, SEDA SUUDAME ÜHESKOOS. NAGU ÜTLES TÄNETARK IGOR MANG TELESAADES STEREO: "EESTIMAA RANVAS, ET PÜSIMA JÄÄDA, ENITAME ÜLES PÜHAKOJAD!"

KA KÕIGE VÄIKSEM ANNETUS ON ANNETUS; MIS TULEB SÜDAMEST, SEDA PÜHITSEB JA ÕNNISTAB JUMAL.

KIRIKU REMONDIFOND A/A 10220056672016 (SEB).
ANNETUSE SAAJA: EELK ANNA KOGUDUS
SELGITUS: ANNETUS KIRIKU REMONDIKS
LISADA ANNETAJA EES— JA PEREKONNANIMI NING ISIKUKOOD TULUMAKSUSOODUSTUSE SAAMISEKS.

KÕIKIDE ANNETAJATE NIMED JÄÄDVUSTATAKSE KIRIKU SISSEÄNAL.